

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๗

สำนักเลขานุการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๔๙๐/๒๕๖๗

เรื่อง รายงานสรุปกรณีการคัดค้านการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
และคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ เลขานุการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ถวายรายงานเกี่ยวกับ การซุ่มนุ่มคัดค้านการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชและคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่- สมเด็จพระสังฆราช โดย นายหองก้อน วงศ์สมุทร และคณะ รวมทั้งพระภิกษุอีก ๑ กลุ่ม โดยใช้ ชื่อว่า คณะสงฆ์ไทย เสนอที่ประชุมมหาเถรสมาคม เพื่อโปรดทราบมาโดยตลอด นั้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขอสรุปเหตุการณ์ตั้งแต่เริ่มแรก จนถึงปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต ดังนี้

๑. เรื่องเดิมเกิดขึ้นตั้งแต่กรณีมีการปลด นายบันทูร ล่าช้า ผู้จัดการและประธาน มูลนิธิมหาแมกภารชีวิทยาลัยฯ จากตำแหน่ง และได้มีการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราาม ให้สืบสวนในทางลับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อสืบสวนกรณีที่เชื่อว่า จะมีการปลอมแปลงเอกสาร ของมูลนิธิฯ รวม ๖ รายการ และได้มีการสืบสวนอย่างต่อเนื่องมาโดยลำดับ จนในที่สุด วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕ กองพิสูจน์หลักฐานได้ออกรายงานที่ ๑๐๐๑/๒๕๖๕ ลงความเห็นว่า ลายพระนาม ของสมเด็จพระสังฆราช ในเอกสารห้าง ๖ รายการนั้น ไม่ใช่ลายพระนามของสมเด็จพระสังฆราชฯ แต่อย่างใด

ในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ นายเรวัตร อุปวงศ์ และ นายสิทธิโชค ศรีสุคนธ์ ได้เข้ารับทราบข้อกล่าวหา “ร่วมกันปลอมและใช้เอกสารปลอม” โดยทั้ง ๒ คนให้การปฏิเสธตลอด ข้อกล่าวหา และให้การพادพิงถึงพระราชบัญญัติ แต่ในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พระราชนมังคล ๑๒๕๖๗ ได้เดินทางมาที่สถานีตำรวจนครบาล ไทรโยค เพื่อรับทราบข้อกล่าวหาดังกล่าวด้วย

๒. ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ได้มีพระสิริโขตของสมเด็จพระสังฆราชเสนาอแต่งตั้ง
พระราชรัตนาเมฆคด เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เพื่อนำเสนอમหาเถรสมาคมทราบ แต่พระเทพสารเจ้า เลขานุการของสมเด็จพระสังฆราช ได้มี
ศิริโขตของพระสิริโขตฉบับตั้งกล่าวดังนี้ไป และได้เป็นข่าวปรากฏทางสื่อมวลชนและเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์
โดยทั่วไป ถึงความไม่เหมาะสมต่าง ๆ เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมเสียประการดังนี้
ของสมเด็จพระสังฆราช และเกิดความสับสนในหมู่ชาวพุทธเป็นอย่างยิ่ง

๓. รัฐบาล โดย รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้นำเรื่องนี้แจ้งต่อ
คณะกรรมการวัดบวรนิเวศวิหาร ว่า ขณะที่สมเด็จพระสังฆราชประชวร เห็นควรมีผู้ปฏิบัติหน้าที่-
สมเด็จพระสังฆราช ซึ่งคณะกรรมการฯ ก็มีได้คัดค้าน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอમหาเถรสมาคม ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม
๒๕๖๐ ซึ่งมหามาเถรสมาคมได้ลงมติให้นำมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๙
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้

๔. รัฐบาลได้อาศัยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๓ ประกาศตามมติ-
มหาเถรสมาคมซึ่งลงมติให้ สมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดสระเกศ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
โดยมีสมเด็จพระราชาคณะและรองสมเด็จพระราชาคณะ รวม ๕ รูป เป็นผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่
โดยมีเงื่อนไขเวลาภัยใน ๖ เดือน หรือเมื่อสมเด็จพระสังฆราชทรงหายจากการประชวรและ
สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๕. มีข่าวการคัดค้านมติของมหาเถรสมาคมและการประกาศดังกล่าว และคัดค้าน
การใช้พระตรัสมเด็จพระสังฆราช โดยกลุ่ม นายหองก้อน วงศ์สมุทร และกลุ่มพระภิกษุกลุ่มนี้
ซึ่งใช้ชื่อว่า คณะสงฆ์ไทย (ซึ่งได้มีการคัดค้านหลายครั้งหลายหนั้งแต่การยกร่างพระราชบัญญัติ-
คณะสงฆ์ พ.ศ. ...) โดยเรียกวันในประเดิ่นหลัก คือ การคืนพระราชาอำนาจในการสถาปนาสมเด็จ-
พระสังฆราช ให้พระมหาภัชชริย แสดงคัดค้านการแต่งตั้ง สมเด็จพระพุฒาจารย์ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่-
สมเด็จพระสังฆราช ดำเนินการประกาศให้สมเด็จพระพุฒาจารย์ต้องอาบติทางวินัยและกฎหมาย
คณะสงฆ์ มีประเด็นหลักกล่าวหา คือ

๕.๑ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ก้าวเข้ามายกการปกครองของคณะสงฆ์
มีการล่ารายชื่อเพื่อถอนออกจากตำแหน่ง (ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว)

๔.๒ ให้ร้ายและกล่าวลาบัวง สมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดสารกerson ด้วยวิธีการ ต่าง ๆ ทั้ง ๆ ที่ ขณะนี้ สมเด็จพระพุฒาจารย์ ยังเป็นผู้ปฏิหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช อญุ ตามกฎหมาย

๖. เมื่อมีการประกาศให้พระราชกำหนดแก้ไขพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สมเด็จพระสังฆราชยังไม่หายจากการประชวร และภาระการแต่งตั้ง สมเด็จพระพุฒาจารย์ เป็นผู้ปฏิหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช สืบสุดลง โดยมี ทางเลือก ๒ ประการ คือ แต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชเพียงรูปเดียว หรือเลือกคณะ-ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช และในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฏาคม ๒๕๔๗ ได้ลงมติเลือกคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ประกอบด้วย สมเด็จพระราชาคณะ ๗ รูป มี สมเด็จพระพุฒาจารย์ เป็นประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จ-พระสังฆราช ก็ได้มีข่าวการเดินคดีค้านมิทมหาเถรสมาคมตั้งก่อตัว โดยยังเหตุการณ์ว่า สมเด็จ-พระสังฆราช ยังทรงปักติอยู่ มีประเด็นหลัก คือ

๖.๑ คัดค้านสมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช โดยอ้างว่า มีความผิดทางพระวินัยและกฎหมายคณะสงฆ์ โดยกล่าวหาว่า สมเด็จพระพุฒาจารย์ ต้องอธิกรณ์ตั้งแต่ต้น จึงไม่สมควรที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๖.๒ ให้ศันพระราชนานัจในการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช แก่พระมหาบัตรริย์ ทั้งนี้ ได้มีการก่อกรณและกล่าวโถมตีมหามงคลมหาธรรมมนตร์ เก็บทุกครั้งที่มีการประชุม มหาเถรสมาคม ที่ต้านักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยของภาระ-มหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจึงต้องขอร้องให้ราชนากรรบกับมหาเถรสมาคมมา ประชุมที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตั้งแต่การประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๙ กรกฏาคม ๒๕๔๗ เพื่อความสะดวกในการถวายการอาลัย จนถึงปัจจุบัน

๗. มีการนำเอาพระวิกขุไม่กี่รูปมาขึ้นหนังสือในกรรมการมหาเถรสมาคม เพื่อให้ ตอบข้อสงสัย เล่าว่าปีออกແຄลงการณ์ในที่ต่าง ๆ ทั้งในสื่อเริบไซต์ โฉมตีมหามงคลโดย ประการต่าง ๆ นับเป็นการไม่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เพราะมหาเถรสมาคมถือเป็นองค์กรสูงสุดตาม กฎหมายของคณะสงฆ์ คณะสงฆ์ไทยต้องอยู่ในการปกครองของมหาเถรสมาคมตามลำดับชั้นที่ กฎหมายกำหนด การไม่ยอมรับมติมหาเถรสมาคมก็เท่ากับเป็นการแสดงตนว่าไม่อยู่ภายใต้การ ปกครองของมหาเถรสมาคม จึงไม่ถือว่า เป็นคณะสงฆ์ไทย ตามกฎหมาย

ในการนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ดำเนินการ คือ

๑. กรณีพระภิกษุ ได้มีหนังสือมอบหมายเจ้าคณะใหญ่และเจ้าคณะภาคพิจารณา ดำเนินการตามลำดับ เนื่องจากเป็นการไม่เอื้อเฟื้อต่อพระธรรมวินัยและกฎหมาย โดยการฉบับจังหวัดพระมหาเถระที่มีอายุบรรพชนมากกว่า ตัวบิชีการต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นความผิดทางวินัย และการไม่เชื่อฟัง เจ้าคณะผู้ปกครอง ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายคณะสงฆ์ การยื่นหนังสือต่อมหาเถรสมาคมโดยตรง พร้อมทั้งคาดค้นให้มหาเถรสมาคมตอบคำถามที่ตนต้องการ เมื่อไม่ได้รับคำตอบ ก็อาจค่ายเหตุนี้ นำไปสู่การโจมตีมหาเถรสมาคม ซึ่งเป็นการกระทำที่วิญญาณหรือคนปกติไม่เพิงปฏิบัติ ขณะนี้ กำลังรอผลการดำเนินการของเจ้าคณะผู้ปกครองอยู่

๒. กรณีคฤหัสสร สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบให้กลุ่มนิติการพิจารณา ว่าจะดำเนินการอย่างไร เพียงใด แต่ได้มีผู้ยื่นเรื่องต่อ ป.ป.ส. เช่น ประธานคณะกรรมาธิการ การศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร (นายแพทย์วิชัย ชัยจิตวนิชกุล) เป็นต้น ให้ตรวจสอบทรัพย์สินของกลุ่มผู้ที่ดำเนินการคัดค้านนี้ด้วย

ทั้งนี้ นายแพทย์วิชัย ชัยจิตวนิชกุล ประธานคณะกรรมาธิการการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อให้นำกรณีที่ พระธรรมวิสุทธิมงคล เจ้าอาวาสวัดป่าเกรสรศีลคุณ และพระลูกวัด แสดงธรรมกล่าวโจมตี บุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย เช่น กล่าวโจมตีคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นต้น ว่าเป็นการผิดจริยาบรรณทางวิชาชีวารหรือไม่ อย่างไร

๓. ได้มีการออกแตลงกรณ์คัดค้านมติมหาเถรสมาคมที่แต่งตั้ง พลตำรวจโท อุดม เจริญ เป็นที่ปรึกษาของมหาเถรสมาคม โดยกล่าวหาหลายประการ รวมทั้งมีการส่งหนังสือไปยังสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา โดยกล่าวอ้างเหตุผลต่าง ๆ และให้ลงมติเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในกรณีประชาชนเรียกร้องให้การปฏิบัติต่อสมเด็จพระสังฆราชในทุกกรณี ขอถวายเป็นพระราชทานสำเนาจดของพระมหาปัตริย์เท่านั้น

ฉบับนี้ ได้เริ่มมีการทางด้านเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคณะส่งเสริมปั๊บที่คุณจะกรรมการกฤษฎีกาสำนักงานอยู่ และคาดว่าจะมีการทางด้านทั้งในทางเอกสาร และการรวมกลุ่ม เรียกว่าองค์ที่มีการแก้ไขพระราชบัญญัติคณะส่งเสริมอีกด้วย

สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการเพื่อโปรดทราบ
ที่ประชุมรับทราบ

ผลสำรวจ

(อุดม เจริญ)

เลขานุการมหาเถรสมาคม

